

Forskrift om endring av førerkortforskriften og trafikkopplæringsforskriften

Fastsatt av Vegdirektoratet 14. juni 2019 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 24, § 26 og § 43 b jf. delegeringsvedtak 17. mars 1967 nr. 346229, delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196 og delegeringsvedtak 29. mars 2019 nr. 424.

I

I forskrift 19. januar 2004 nr. 298 gjøres det følgende endringer:

§ 1-2 nytt femte ledd skal lyde:

Utenlandske digitale førerkort er ikke gyldige for kjøring i Norge.

§ 1-3 skal lyde:

§ 1-3 *Bruk* av flere førerkort m.m.

Det er ikke tillatt å benytte mer enn ett *fysisk* førerkort som dokumentasjon for gyldig førerett. *Det er kun det sist utstedte førerkortet som er gyldig for kjøring. Tidligere utstedte førerkort skal makuleres av førerkortinnehaver der det er åpnet for det, eller leveres til en trafikkstasjon.*

Norsk digitalt førerkort kan benyttes i tillegg til norsk fysisk førerkort.

Det er ikke tillatt å benytte mer enn ett internasjonalt førerkort.

§ 2-1 andre ledd skal lyde:

Med *førerkort* forstås det dokument hvor føreretten er angitt. *Norsk digitalt førerkort er likestilt med fysisk førerkort for kjøring i Norge.* Førerett kan også følge av generell bestemmelse i denne forskrift eller av enkeltvedtak.

§ 2-1 syvende ledd skal lyde:

Med *utstedelse av førerkort* menes enhver førerkorthandling fra førerkortmyndigheten som medfører produksjon av nytt førerkort *eller aktivering av digitalt førerkort.* Dette gjelder både førerkort første gang, fornyelse, utvidelse, duplikat, innbytte og utskifting.

§ 4-1 første ledd skal lyde:

Førerkort i klassene A, A2, A1, AM, B, BE, S og T gis 15 års gyldighet med mindre det settes en kortere gyldighetstid i henhold til § 4-2 til § 4-4 eller vedlegg 1. Er det levert helseattest, settes gyldigheten fra attestens utstedelsesdato. For søker som har fylt 65 år, settes utløpsdato på førerkortet til dagen før søker fyller 80 år. For å opprettholde føreretten fra fylte 80 år, er det krav om fornyelse med helseattest. Attesten kan utstedes med inntil tre års gyldighet. Føreretten kan fornyes utover 80 år fra fylte 77 år, forutsatt at helseattesten er utstedt fra fylte 77 år. Personer som på sist utstedte førerkort har eller hadde kortere gyldighet enn det som var vanlig gyldighet for aldersgruppen på utstedelsestidspunktet, må levere helseattest ved fornyelse.

§ 4-1 andre ledd oppheves.

Gjeldende tredje og fjerde ledd blir hhv. andre og tredje ledd.

§ 5-1 skal lyde:

§ 5-1 Søknad om førerkort

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder for alle førerkortutstedelser, med mindre annet fremgår.

Søknad om førerkort, ved ny førerkortklasse eller kompetanse, skal leveres på Din side eller på fastsatt papirskjema. Krav om søknad gjelder ikke for fornyelser, med mindre det kreves ny førerprøve.

Egenerklæring om helse, eller konklusjonen fra helseattesten når helseattest kreves etter vedlegg 1, vedlegges søknaden eller innleveres som elektronisk helsemelding fra lege eller optiker der det er tilrettelagt for det. Helsen må være godkjent før bestilling av avsluttende prøve. I saker der det kreves kjørevurdering kan det kreves at hele helseattesten eller synsattesten leveres. Når politiet krever helseattest, må hele attesten leveres.

For personer som søker om førerkort første gang sender Statens vegvesen forespørsel til politiet for å kontrollere at vandelen er godkjent. Vandelen må være godkjent før bestilling av avsluttende prøve.

Ved navneendring skal vigselsattest eller bekreftelse på navneendring vedlegges, dersom endringen ikke fremgår av Folkeregisteret.

§ 5-2 tredje ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Der det er tilrettelagt for det i en digital tjeneste, vil sikker pålogging erstatte kravet om å fremvise akseptabel legitimasjon. Ved utstedelse av nytt førerkort skal det gamle førerkortet innleveres for makulering, med mindre førerkortet allerede er innlevert, makulert eller meldt tapt. Ved bestilling av førerkort på Din side skal det gamle førerkortet makuleres av innehaver.

§ 6-1 første ledd siste punktum skal lyde:

Det samme gjelder for andre førerkortklasser som er gitt kortere gyldighetstid på grunn av helsemessige forhold og ved fornyelse av førerkort i klassene A, A2, A1, AM, B, B1, BE, S og T når søker har fylt 80 år.

§ 7-4 tredje ledd skal lyde:

Førerkortet som skiftes ut skal innleveres til trafikkstasjonen. *Ved bestilling av nytt førerkort på Din side skal førerkortet som skiftes ut makuleres av innehaver.*

§ 14-6 tredje ledd skal lyde:

Førerett for klasse B ervervet før 19. januar 2013 gir også førerett for trehjuls motorsykkel. Førerett for klasse B1 eller B kode 73 ervervet før 19. januar 2013, gir også førerett i klasse AM og for trehjuls motorsykkel. Førerett for trehjuls motorsykkel påføres førerkortet med kode 79.03 tilknyttet klasse A.

Nytt kapittel 15 om digitale tjenester skal lyde:

Kapittel 15 – Digitale tjenester

§ 15-1 Automatiserte vedtak

Utstedelse av førerkort og midlertidig kjøretillatelse kan skje som automatiserte vedtak.

Statens vegvesen er vedtaksmyndighet for automatiserte vedtak etter denne forskriften.

§ 15-2 Klage på automatiserte vedtak

Vegdirektoratet er klageinstans. Førerkortsøker kan kreve manuell behandling av klagesaken.

§ 15-3 Digitalt førerkort

Innehaver av gyldig norsk førerkort som oppfyller gjeldende vilkår for å få utstedt norsk førerkort, herunder at førerkortbildet er lagret digitalt, kan i tillegg få digitalt førerkort. Aktivering av digitalt førerkort er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Etterfølgende oppdatering av digitalt førerkort, som følge av utstedelse av nytt fysisk førerkort, er en del av vedtaket om utstedelsen av det fysiske førerkortet. Ved registrert innbytte av norsk fysisk førerkort i utlandet, vil det norske digitale førerkortet bli ugyldig.

For at digitalt førerkort skal være gyldig for kjøring må førerkortinnehaveren godta og følge brukervilkårene, sikre at digitalt førerkort er aktivert, at det kan fremvises og at det er kontrollerbart på enheten. Ved førerkortkontroll må førerkortinnehaver godta at kontrollør

holder i mobilen og navigerer i det digitale førerkortet. Kontrollør kan ved kontroll pålegge førerkortinnehaver å oppdatere det digitale førerkortet.

Digitalt førerkort skal ha samme gyldighet som det fysiske førerkortet, med mindre gyldigheten skal begrenses etter reglene om utfasing i § 4-6 eller reglene om gyldighet knyttet til alder i § 4-1.

Midlertidig førerbevis kan utstedes i digitalt førerkort. Status om beslag av førerkort og tap av førerrett oppdateres i digitalt førerkort.

Digitalt førerkort kan når som helst deaktiveres av innehaver.

§ 15- 4 Krav til bildet av førerkortinnehaver

Bildet til førerkortet tas hos Statens vegvesen og skal oppfylle følgende krav:

- a) bildet skal vise ansiktet til innehaveren slik vedkommende ser ut i dag uten hodebekledning eller lignende*
- b) begge øynene og ørene skal være helt synlige*
- c) blikket skal være rettet mot kameraets linse*
- d) ansiktsuttrykket skal være nøytralt og munnen skal være lukket*
- e) bakgrunnen skal være lys uten skygger*
- f) ansiktet skal være jevnt belyst*
- g) briller skal ikke benyttes*

Ansiktet til førerkortsøkeren skal være avbildet rett forfra.

Personer kan av religiøse eller andre særskilte grunner, for eksempel ved sykdom, bruke hodeplagg på bildet når det er grunn til å anta at vedkommende vil bruke tilsvarende hodeplagg i fremtidige kontroller. Hodeplagget kan dekke ørene, men må ikke tildekke noe av ansiktet eller mer av hodet enn det som er nødvendig.

Vegdirektoratet kan gi utfyllende retningslinjer om krav til førerkortbilder.

§ 15-5 Selvbetjeningsløsninger – Din side

Statens vegvesens selvbetjeningstjenester for førerkort på internett er samlet på Din side.

Det kan ikke bestilles mer enn ett førerkort som duplikat eller utskifting på Din side i løpet av 12 måneder. Utstedelser ut over dette må skje ved personlig oppmøte.

Nytt kapittel 16 om behandling av personopplysninger skal lyde:

Kapittel 16 – Behandling av personopplysninger

§ 16–1 Registre og formålet med behandlingen

Statens vegvesen kan behandle personopplysninger for å forvalte førerettigheter og førerkort, herunder å kontrollere disse.

Statens vegvesen skal føre et sentralt førerkortregister for å forvalte førerettigheter og andre kompetanser knyttet til førerett, samt å kontrollere disse.

Statens vegvesen skal føre et bilde- og signaturregister til bruk for utstedelse av førerkort og andrekompetansebevis. Registeret kan også brukes til identitetskontroll knyttet til forvaltnings- og kontrolloppgaver etter vegtrafikkloven.

§ 16–2 Opplysninger som kan behandles

I førerkortregisteret kan det behandles opplysninger om personer som har søkt om, har eller har hatt norsk førerkort: navn, kjønn, fødeland, fødselsnummer, D-nummer, adresse, registreringsstatus og datoer fra Folkeregisteret, foretrukket målform, dato for førerkort første gang i Norge, hvilke førerkortklasser og kompetanser den registrerte har førerett i og gyldighet for disse, gyldige klasser og kompetanser med utløpsdatoer på eksisterende førerkort, førerkortkoder som utvider eller begrenser rettigheter, historikk over tidligere utstedte førerkort, førerkortnummer, utstedende trafikkstasjon, merknader som er nødvendig for saksbehandlingen, sperrefrist for førerkort og beslag av førerkort og tap av førerett så lenge føreretten ikke er gjenervervet. Tilsvarende gjelder for yrkessjåførbevis.

I foto- og signaturregisteret kan det behandles følgende opplysninger om innehavere av førerkort og yrkessjåførbevis: navn, kjønn, fødselsnummer, D-nummer, ansiktsfoto, dato på bildet og signatur.

Statens vegvesen og politiet kan innhente opplysninger om utenlandske førerkort gjennom EUs elektroniske meldingsutvekslingsystem til bruk i førerkortsaker, herunder til kontroll av førerkort og yrkessjåførbevis og i saker om trafikkovertrедelser.

§ 16–3 Behandlingsansvarlig

Statens vegvesen er behandlingsansvarlig for behandling av opplysninger etter § 16–1 § 16–2.

Politiet er behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger etter § 16–5 første ledd og vegtrafikkloven § 43 b andre ledd.

§ 16-4 Tilgangskontroll

Bare personer som har behov for det i sin tjeneste skal ha tilgang til førerkortregisteret og bilde- og signaturregisteret. Tilgangen skal begrenses ut i fra hvilken rolle den enkelte tjenesteperson har.

Før tilgang gis, skal opplæring for å sikre nødvendig kunnskap om personvern og informasjonssikkerhet være gjennomført.

§ 16-5 Utlevering av opplysninger

Politiet kan behandle personopplysninger i førerkortregisteret og bilde- og signaturregisteret for å utføre forvaltnings- eller kontrolloppgaver etter vegtrafikkloven, eller forskrift gitt i medhold av vegtrafikkloven. Dette er ikke til hinder for utlevering av opplysninger til politiet i andre tilfeller der dette har hjemmel i lov.

Opplysninger kan utleveres til andre lands førerkortmyndigheter så lenge utleveringen ikke er uforenlig med formålet for behandlingen. Personopplysninger om førerkortinnehavere utleveres til andre EØS-land gjennom EUs elektroniske meldingsutvekslingssystem til bruk i førerkortsaker, herunder kontroll av førerkort og yrkessjåførbevis og i saker om trafikkovertrедelser.

§ 16-6 Sikkerhetsrevisjoner

Det skal gjennomføres systematiske sikkerhetsrevisjoner for å sikre at behandlingen skjer i tråd med personopplysningsloven og personopplysningsforskriften.

I vedlegg 1 gjøres det følgende endringer:

§ 1 bokstav g skal lyde:

g) Elektronisk helsemelding: Legens eller optikerens konklusjon etter utfylt helseattest eller synsattest som sendes elektronisk til førerkortregisteret.

Gjeldende bokstav g blir bokstav h.

§ 4 første ledd bokstav e skal lyde:

e) ved fornyelse av førerkort etter fylte 80 år.

§ 4 andre og tredje ledd skal lyde:

Dersom helsekravene er oppfylt uten tidsbegrensning eller annen begrensning, eventuelt kun begrenset med krav til bruk av synskorreksjon kode 01, kan legen eller optikeren overføre konklusjonen fra helseattesten eller synsattesten elektronisk til førerkortregisteret. I andre tilfeller må søker om førerrett selv levere konklusjonen fra

helseattesten eller synsattesten til Statens vegvesen. Attesten må ikke være eldre enn tre måneder ved fremleggelse etter bestemmelsene i første ledd.

For person under 80 år som bruker synskorrigerende under føring av motorvogn eller er pålagt i førerkortet å bruke synskorrigerende, kan helseattest begrenses til attest for synsfunksjonen og egenerklæring om helse, dersom fullstendig helseattest ikke kreves av andre grunner. Det samme gjelder ved nedsatt sidesyn, dobbeltsyn, nedsatt kontrastfølsomhet, nedsatt mørkesyn eller økt blendingsfølsomhet.

I vedlegg 5 gjøres det følgende endringer:

§ 1 tredje ledd skal lyde:

Fra innehaveren fyller 80 år gjelder § 4-1.

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Fra innehaveren fyller 80 år gjelder § 4-1.

§ 3 andre ledd skal lyde:

Fra innehaveren fyller 80 år gjelder § 4-1.

II

I trafikkopplæringsforskriften gjøres det følgende endringer:

§ 29-1 sjette ledd andre og tredje punktum oppheves.

§ 29- 10 Oppheves

III

Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 19. juni 2019.